

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Marie Turkové v právní věci **žalobce: O. R.,** zastoupen JUDr. Milanem Poláčkem, advokátem, se sídlem Brno, Starobrněnská 13, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2004, č. j. 55 Az 637/2003 - 21,

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 637/2003 - 21 ze dne 17. 2. 2004 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi JUDr. Milanu Poláčkovi, **se určuje** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 2150 Kč. Odměna bude poukázána ustanovenému zástupci do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 637/2003 - 21 ze dne 17. 2. 2004, kterým bylo odmítnuto jeho podání ze dne 28. 4. 2003, kterým se stěžovatel domáhal přezkumu rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 2371/AŘ - 2001 ze dne 6. 3. 2003 vydaném v posledním stupni správního řízení ve věci azylu. Napadeným rozhodnutím byl zamítnut stěžovatelův rozklad proti rozhodnutí o neudělení azylu a toto rozhodnutí potvrzeno.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti, k výzvě soudu řádně doplněné, namítá, že k odmítnutí jeho podání krajským soudem nebyl důvod. Jeho podání ze dne 28. 4. 2003 obsahovalo všechny zákonem stanovené náležitosti, bylo bez závad a bylo je možné projednat. Z podání vyplývalo, že byla porušena základní pravidla řízení podávaná z § 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a kromě porušení správního řádu byl porušen i zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Konkrétní byl i odkaz na § 33 odst. 2 správního řádu. Stejně tak stěžovatelem navrhovaný důkaz byl dostatečný, neboť stěžovatel odkazoval na spisový materiál, jímž disponoval žalovaný a z něhož bylo možno bez pochybnosti dovodit, že žalovaný stěžovateli neumožnil vyjádřit se k podkladu rozhodnutí a jeho zjištění, stejně jako skutečnost, že nebyla stěžovateli dána možnost k jeho doplnění. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel rovněž navrhuje, aby jím podané kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ponechal kasační stížnost bez věcného vyjádření.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil pro posouzení této právní věci zejména následující rozhodné skutečnosti: stěžovatel podal dne 28. 4. 2003 žalobu, ve které uvedl, že napadá rozhodnutí žalovaného (vydané ve II. stupni správního řízení) v plném rozsahu, neboť dle jeho názoru byla žalovaným porušena ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu, přitom v žalobě tato ustanovení citoval. Kromě toho stěžovatel uvedl, že žalovaný porušil i § 12 zákona o azylu, neboť stěžovatel splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v tomto ustanovení, a to minimálně pro vztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Stěžovatel odkázal na spisový materiál žalovaného a doplnil, že od samého počátku řízení tvrdil, že zemi svého původu opustil nejen kvůli problémům s mafií, ale také kvůli politickým názorům. Byl členem politické strany, účastnil se většiny opozičních demonstrací, rozdával protivládní letáky a organizoval různé opoziční akce. Proto byl několikrát zadržen policií a pracovníky ukrajinské státní bezpečnosti, kteří mu vyhrožovali, že když svoji činnost neskončí, bude proti němu zahájeno trestní stíhání. Proto stěžovatel odjel do České republiky, kde se zapojil do práce ukrajinského exilu. Stěžovatel dále uvedl, že je členem „Fóra Ukrajinců“, zúčastňuje se všech akcí organizace, které probíhají před ukrajinským velvyslanectvím. Na jedné z nich byli natáčeni videokamerou, asi po dvou týdnech volala stěžovateli matka, která mu řekla, že u ní byli doma pracovníci státní bezpečnosti, kteří jí vyhrožovali, že jestli nepřestanu v České republice se svojí činností, bude mít problémy. Stěžovatel navrhl, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. Dne 21. 10. 2003 vydal krajský soud usnesení č. j. 55 Az 637/2003 - 13, kterým stěžovatele vyzval k doplnění jeho podání tak, aby bylo zřejmé označení žalobních bodů a návrh důkazů. Na to reagoval stěžovatel žádostí o možnost seznámení se s celým obsahem spisového materiálu, k tomu byl soudem poučen o svých právech nahlédnout do spisu a seznámit se s jeho obsahem, přitom mu bylo sděleno, že správní spis je dosud u žalovaného, na to stěžovatel reagoval žádostí o to, aby byl informován o postoupení spisu žalovaným. Dne 17. 2. 2004 pak krajský soud rozhodl o odmítnutí stěžovatelova podání.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a je přípustná, neboť z jejího obsahu je zřejmé, že míří

na nezákonnost usnesení o odmítnutí stěžovatelova podání, což je kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., bez ohledu na skutečnost, že stěžovatel sám odkázal formálně toliko na ostatní kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tedy napadené usnesení krajského soudu přezkoumal v mezích řádně uplatněného kasačního důvodu (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Tvrdil-li stěžovatel již v žalobě samotné, že žalovaný porušil § 12 zákona o azylu, neboť stěžovatel splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v tomto ustanovení, a to minimálně pro vztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, přitom slovně popsal okolnosti bezprostředně předcházející jeho odjezdu ze země původu a okolnosti, jež nastaly poté, kdy zde o udělení azylu požádal, z nichž on sám má za to, že podmínky pro udělení azylu splňuje, pak z obsahu žaloby je zřetelně seznatelné, že uvádí konkrétní skutečnosti, které měl žalovaný zohlednit tak, že stěžovateli měl azyl udělit. Argumentoval-li přitom stěžovatel svými politickými názory, uváděl-li výslovně, že je členem politické strany, že se účastnil většiny opozičních demonstrací apod., a poukazoval-li na své potíže s policejními orgány v zemi svého původu, pak takové argumenty s důvody, jež mohou mít význam v případě posuzování splnění podmínek pro udělení azylu, zřetelně souvisí, přitom v nich lze nalézt právě ta skutková tvrzení, jež krajský soud v žalobě postrádal. Zda takto stěžovatel argumentoval již v průběhu správního řízení a zda v tomto směru nyní podávaná argumentace, ukázala-li by se oprávněnou, by mohla mít ve skutečnosti vliv na zákonnost a věcnou správnost rozhodnutí žalovaného, není rozhodující. Tyto skutečnosti měly být posuzovány až v rámci meritorního projednání stěžovatelovy žaloby. Tak se však nestalo, přitom z napadeného usnesení krajského soudu nevyplývá, že by se krajský soud těmito tvrzeními nezabýval z jakéhokoli jiného důvodu, než že z nich nedovodil žádný žalobní bod. Navíc se lze se stěžovatelem ztotožnit přinejmenším v tom, že i jeho námitka porušení § 33 odst. 2 správního řádu je taktéž sama o sobě dostačujícím žalobním bodem, byť podaným ve velmi stručné podobě, z něhož jasně vyplývá, jakou konkrétní výtku stěžovatel proti postupu žalovaného v rámci správního řízení uplatňuje. Na právě přednesených závěrech Nejvyššího správního soudu ničeho nemění skutečnost, že stěžovatel se domáhal soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného žalobou formulářového typu, v obdobných věcech používanou v hojné míře. Nejvyššímu správnímu soudu tu za shora popsaných okolností nezbývá než konstatovat, že krajský soud přistoupil k posouzení podání stěžovatele s natolik nemístnou mírou arbitrárnosti, jíž nelze aprobovat. Vychází-li Nejvyšší správní soud ze situace, v jaké stěžovatel své podání učinil, pak forma, jaké k přednesení svého návrhu na realizaci soudního přezkumu využil, a určitá strohost jeho argumentace nemůže být důvodem pro odepření projednání věci před soudem, byť by si dosažení čistoty uplatněných žalobních bodů vyžadovalo od soudu určité úsilí. Na takové úsilí nelze soudem a priori rezignovat. Pokud by krajský soud v daném případě podání stěžovatele neodmítl, ale zabýval se jím věcně, za stěžovatele by nad rámec jeho podání ničeho nedovozoval, pouze by prokázal, že na přiměřenou míru úsilí v nalézání práva nerezignoval.

Na základě shora uvedeného tedy Nejvyšší správní soud uzavírá, že je-li řízení vedené soudem podle dílu prvního hlavy druhé části třetí s. ř. s., v němž se cestou správního soudnictví přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů, ovládáno zásadou dispoziční, pak pravomoc soudu k přezkumu je vymezena výlučně obsahem a rozsahem žalobních bodů obsažených v žalobě, nad nějž soud zásadně není oprávněn napadené rozhodnutí předmětem přezkumu učinit. Bylo-li však možno z obsahu podání stěžovatele dovodit důvody jeho

nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného přímo mířící na nezákonnost napadaného rozhodnutí žalovaného a argumenty, jež měly být dle jeho názoru zohledněny, potom byl dán rozsah, v jakém měl soud napadené rozhodnutí žalovaného přezkoumat. V případě krajským soudem odmítnutého podání stěžovatele totiž neabsentoval základní atribut, jenž byl nezbytným pro zahájení samotného věcného přezkumu soudem.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud považuje kasační stížnost za důvodnou. Podle § 110 odst. 1 s. ř. s. mu tedy nezbylo než napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu, který je vydal, k dalšímu řízení. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud ve svém novém rozhodnutí.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát. Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. Nejvyšší správní soud určil advokátovi JUDr. Milanu Poláčkovi odměnu ve výši 2150 Kč (dva úkony právní služby spočívající v poradě s klientem včetně převzetí zastoupení a v doplnění kasační stížnosti ve výši 1000 Kč a dva režijní paušály ve výši 75 Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu - § 11 odst. 1 písm. b/ a d/ advokátního tarifu).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. února 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu